
Adviesnummer:	AA20.004
Datum uitspraak:	29 mei 2020
Datum publicatie:	26 augustus 2020
Instantie:	Keuringsraad
Onderwerp:	Publieksreclame
Oordeel:	Positief
Relevante artikelen:	5.6.1 en 3.1 onder b

ADVIES (A20.004) van de CGR op het verzoek van [X] van 8 mei 2020 uit hoofde van artikel 2.1.1, onder d van het Reglement Naleving geneesmiddelenreclame, uitgebracht door de Keuringsraad.

1. Het verzoek

[X] is een internationale organisatie die artsen, zorgprofessionals, wetenschappers en andere experts werkend op [vakgebied Y] samenbrengt. Het is een van de leidende internationale medische organisaties op gebied van [zorg Y], met leden uit meer dan 140 landen. Het lidmaatschap staat uitsluitend open voor artsen, zorgprofessionals, wetenschappers en experts, werkend op het gebied van [vakgebied Y].

Op drie dagen in 2020 vindt het jaarlijkse [congres Z] plaats. Toen duidelijk werd dat vanwege de COVID-19 crisis een fysiek congres niet mogelijk zou zijn, is besloten om een digitaal congres te organiseren, het [virtuele congres A]. Tijdens dit grootschalige virtuele multidisciplinaire internationale medische congres zullen naar verwachting tussen 10 en 15 duizend personen deelnemen, bestaande uit beroepsbeoefenaren en anderen dan beroepsbeoefenaren, werkzaam op het gebied van [zorg Y]. Minder dan 10% is afkomstig uit Nederland en minder dan 5% van de deelnemers is als niet beroepsbeoefenaar aan te merken.

De bestaande platforms waarmee een dergelijk congres digitaal kan worden aangeboden, bieden geen mogelijkheid om delen van de content te blokkeren op basis van het ingevulde profiel van een deelnemer, aldus [X]. Ook kan bij voorbaat niet de toegang tot de exhibitieruimte worden ontzegt. Vanwege de tijdsdruk die het plotseling organiseren van een digitaal congres met zich meebrengt, is het volgens de [X] noodzakelijk om te werken met bestaande platforms.

Dit in acht nemend heeft [X] diverse maatregelen genomen om te voorkomen dat niet-beroepsbeoefenaren reclame-uitingen tot zich kunnen nemen. Deelnemers die zich voor het congres registreren dienen de toegangsprijs te betalen om een toegangscode te ontvangen. Met deze toegangscode krijgen zij toegang tot het virtuele congres platform. Tijdens de registratie moeten de deelnemers in het platform een vragenlijst invullen waarin zij onder andere moeten aangeven of zij bevoegd zijn om geneesmiddelen voor te schrijven. Deze gegevens worden opgeslagen in het profiel van de deelnemers.

Na het invullen van de vragenlijst en het aanmaken van het profiel, komt een deelnemer in de congreshal terecht. De deelnemer krijgt hier de mogelijkheid om het volledige programma van het congres te openen en op deze wijze deel te nemen aan sessies met wetenschappelijke presentaties.

Daarnaast kunnen deelnemers naar de virtuele tentoonstellingsruimte gaan. Deelnemers komen hier niet automatisch terecht maar moeten hiervoor een specifiek icoon aanklikken. Na het aanklikken van dit icoon wordt de deelnemer naar een toegangshal geleid, niet rechtstreeks naar de tentoonstelling zelf. In deze toegangshal verschijnt automatisch een disclaimer. In deze disclaimer is opgenomen dat het niet is toegestaan aan niet-beroepsbeoefenaren om items te openen die uitsluitend zijn voor beroepsbeoefenaren. Verder wordt de deelnemer gevraagd toestemming te verlenen om het onderdeel beroepsbeoefenaar/niet-beroepsbeoefenaar uit zijn of haar profiel te delen met de bedrijven die een stand hebben in de tentoonstellingshal zodat deze bedrijven vast kunnen stellen wat de status van de bezoeker is. Verleent een deelnemer geen toestemming dan wordt de deelnemer teruggeleid naar het congresplatform en is de tentoonstelling niet toegankelijk.

In de virtuele stands zijn door de bedrijven aangeboden items beschikbaar. Uitingen bestemd voor beroepsbeoefenaren zijn daarbij ondergebracht in een apart deel van de virtuele stand en als zodanig aangemerkt. [X] heeft een extra beveiliging toegevoegd die eruit bestaat dat deelnemers die toegang wensen tot het deel van een stand met medische uitingen, bij het klikken hierop eerst een disclaimer te zien krijgen waarin zij verplicht zijn om aan te geven of zij al dan niet beroepsbeoefenaar zijn. Klikte een deelnemer op 'nee' dan wordt geen toegang verleend. Mocht er toch onbedoeld of bewust een niet-beroepsbeoefenaar naar binnen zijn gegaan dan is dit zichtbaar voor de standhouder die de deelnemer vervolgens via een directe chatfunctie kan verzoeken de stand te verlaten.

[X] is op de hoogte van de regels inzake geneesmiddelenreclame en het verbod op publieksreclame voor receptgeneesmiddelen. De vraag die [X] aan de CGR heeft gesteld is of de voorzorgsmaatregelen die zij voorstelt in relatie tot de geneesmiddelenreclameregels, voldoende zijn. [X] benadrukt het belang voor de [zorg Y] dat beroepsbeoefenaren en andere professionals tijdens het congres (wetenschappelijke) informatie opdoen, kennis uitwisselen en netwerken vormen. Sprekers krijgen specifieke instructies mee: zij mogen geen specifieke merknamen van geneesmiddelen gebruiken en dienen eventuele relaties met farmaceutische bedrijven kenbaar te maken op de 1^e slide gedurende 10 seconden. Het volledig weren van de niet-beroepsbeoefenaren uit de virtuele tentoonstellingsruimte waar ook farmaceutische bedrijven receptgeneesmiddelen promoten, is op deze korte termijn technisch niet mogelijk omdat het slechts een klein gedeelte van de deelnemers betreft.

[X] vraagt of het – gezien bovengenoemde maatregelen - noodzakelijk is om verder onderscheid te maken tussen deelnemers bij deelname aan en toegang tot het congres en de expositieruimte. Deelnemers zullen op basis van hun profiel herkenbaar zijn of zij zijn gekwalificeerd om geneesmiddelen voor te schrijven en/of af te leveren of niet. Partners van deelnemers zullen geen toegang hebben tot de tentoonstellingsruimte.

2. Het oordeel van de CGR

De CGR constateert dat [X], als samenwerkingsverband van (onder meer) beroepsbeoefenaren, is aan te merken als belanghebbende in de zin van de Gedragscode en het van toepassing zijnde Reglement, zodat zij kan worden ontvangen in haar verzoek. Het verzoek heeft betrekking op de opzet en organisatie van het [virtuele congres A] [in 2020], zijnde een bijeenkomst als bedoeld in de Gedragscode.

De Gedragscode is, kort samengevat, van toepassing indien sprake is van reclame voor geneesmiddelen en/of gunstbetoon en/of sponsoring door vergunninghouders ten behoeve van beroepsbeoefenaren. De CGR gaat er in het navolgende van uit dat tijdens het virtuele

congres (ook) sprake is van reclame voor receptgeneesmiddelen, met name vanuit stands van vergunninghouders in de virtuele tentoonstellingsruimte.

Uit het verzoek van [X] blijkt dat op het congres ook anderen dan beroepsbeoefenaren aanwezig zijn, met name zorgprofessionals, wetenschappers en experts werkend op het gebied van [zorg Y]. Daarbij geldt dat in de multidisciplinaire virtuele opzet van het congres, de kans bestaat dat de promotie van receptgeneesmiddelen, hoe onbedoeld ook, zich tevens zal uitstrekken tot deze groep anderen dan beroepsbeoefenaren, waardoor mogelijk in strijd zou worden gehandeld met de wet en/of de Gedragscode en in het bijzonder met het verbod op publieksreclame voor receptgeneesmiddelen. Op dit punt overweegt de CGR het volgende.

Artikel 5.6.1 van de Gedragscode verbiedt publieksreclame voor receptgeneesmiddelen. Publieksreclame is in artikel 3.1 onder b gedefinieerd als “reclame voor een geneesmiddel die, gezien haar inhoud en de wijze waarop zij wordt geuit, kennelijk ook voor anderen dan beroepsbeoefenaren is bestemd.”

Het doel van het [virtuele congres A] is kennisoverdracht binnen en tussen de doelgroepen, dat wil zeggen alle bij de behandeling van patiënten met [aandoeningen B] betrokken voorschrijvers en andere zorgprofessionals, wetenschappers en experts. Dit is op zich een alleszins rationele doelstelling. De daaruit voortvloeiende multidisciplinaire opzet van het congres is daarop toegesneden.

De CGR gaat er onder de feitelijke door [X] voorgelegde omstandigheden vanuit dat de reclame voor receptgeneesmiddelen die zichtbaar kan zijn vanuit de virtuele stands van farmaceutische bedrijven, is bestemd voor de aan het congres deelnemende beroepsbeoefenaren. De CGR neemt daarbij aan dat deze reclame – gezien haar inhoud en de wijze waarop zij wordt geuit – niet kennelijk op anderen dan beroepsbeoefenaren is gericht of voor zodanige anderen is bestemd, althans het tegendeel blijkt niet uit de informatie die door [X] is verstrekt.

Dat anderen dan beroepsbeoefenaren toegang hebben tot de virtuele tentoonstellingsruimte (zoals bij dit congres zorgprofessionals zonder voorschrijfbevoegdheid, wetenschappers en experts, werkend op het gebied van de [zorg Y], maar ook congresmedewerkers, medewerkers van exposerende bedrijven en journalisten) is vooralsnog geen aanleiding te veronderstellen dat in de opzet van het congres sprake zal zijn van ongeoorloofde publieksreclame. De anderen dan beroepsbeoefenaren vormen in verhouding tot het aantal deelnemende beroepsbeoefenaren een beperkte groep (i.c. minder dan 1/3) die mede gelet op hun relatie tot de bedoelde groep van beroepsbeoefenaren of tot de congresorganisatie zelf, niet kunnen worden aangemerkt als “het brede publiek” waarop de definitie van publieksreclame ziet.

De CGR wijst erop dat de betrokken farmaceutische bedrijven (vergunninghouders) bij uitstek verantwoordelijk zijn voor de naleving van de regels voor zover deze voortvloeien uit de Gedragscode. Dat betekent dat zij ervoor dienen zorg te dragen dat de reclame die zichtbaar is vanuit de virtuele stand, niet kennelijk ook voor anderen dan beroepsbeoefenaren is bestemd. Verder is van belang dat de bedrijven ervoor zorgdragen dat product gerelateerde reclame die actief vanuit de stands kan worden bekeken, gelezen en worden gedownload, zich niet verder uitstrekt tot anderen dan voorschrijvers. Van [X] mag worden verwacht dat zij alles doet wat mogelijk is om deze naleving te bewerkstelligen. Daarvoor zijn adequate maatregelen nodig om zoveel mogelijk te voorkomen dat productreclame de niet-beroepsbeoefenaren bereikt, te weten openbaar maken van het profiel waaruit de hoedanigheid van de deelnemer blijkt. Uit de adviesaanvraag van [X] moge

duidelijk zijn dat zij - gezien de geringe termijn die zij hiervoor beschikbaar had - daartoe tot dusverre passende voorzorgsmaatregelen heeft genomen.

De conclusie uit het bovenstaande is als volgt. De CGR acht de hierboven omschreven opzet van het congres – gezien de specifieke COVID-19 situatie en de beperkte voorbereidingstijd voor de omzetting naar een digitaal congres – onder deze omstandigheden in overeenstemming met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. Door de uitzonderlijke omstandigheden vanwege COVID-19 was er kennelijk niet genoeg tijd om technische maatregelen te nemen om de toegang te blokkeren voor niet-beroepsbeoefenaren tot de stands met reclame-uitingen. De CGR heeft begrip voor deze uitzonderlijke situatie in deze specifieke omstandigheden en acht de realisatie van deze opzet mede daarom derhalve toelaatbaar.

3. De kosten

De aan deze adviesaanvraag verbonden kosten zullen separaat aan [X] in rekening worden gebracht.